

**PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
"PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŁOMŻYŃSKIEGO
NA LATA 2021 – 2030" wynikające z art. 55 ust. 3**

oraz

UZASADNIENIE wynikające z art. 42 pkt 2

**ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,
udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko
(Dz.U. 2020 poz. 283 ze zm.).**

I. Podstawa prawna:

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla „Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030” (dalej Program) stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.), zwana dalej ustawą OOŚ.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 14 ww. ustawy strategiczna ocena oddziaływania na środowisko to postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Ocena ta obejmuje w szczególności:

1. uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
2. sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
3. uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
4. zapewnienie udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Podstawę prawną do opracowania podsumowania postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko „Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030” stanowi art. 55 ust. 3 ustawy OOŚ.

Do elementów obowiązkowych ww. podsumowania ustawa OOŚ zalicza:

1. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu (Programu) w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.
2. Informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki zakresie zostały uwzględnione:
  - a) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
  - b) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
  - c) zgłoszone uwagi i wnioski,
  - d) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
  - e) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

II. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030”) w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

„Program ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030” przedstawia cele i zadania do wykonania w terminie do 2030 roku. Nadrzędnym celem niniejszego Programu jest: Od Biebrzy przez Narew po Pisę. Ochrona i zrównoważone wykorzystanie unikalnych zasobów środowiska przyrodniczego drogą rozwoju powiatu łomżyńskiego. Powyższy nadrzędny cel będzie realizowany poprzez cele i zadania ekologiczne powiatu, które są zgodne z „Polityką ekologiczną państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” oraz „Programem Ochrony Środowiska województwa podlaskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku”. Realizacja niniejszego Programu odbywać się będzie w oparciu o cele i kierunki interwencji obejmujące zakres do 2030 r.

Cele interwencji Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030, to:

- Spełnienie wymagań w zakresie jakości powietrza,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, jako działania adaptacyjne do zmian klimatu,
- Ograniczenie emisji hałasu,
- Ochrona przed polami elektromagnetycznymi,
- Ograniczanie ryzyka powodziowego i przeciwdziałanie suszy i deficytowi wody, jako adaptacja do zmieniających się warunków klimatycznych,
- Racjonalizacja gospodarowania zasobami wodnymi i zapewnienie dobrej jakości wody pitnej,
- Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin,
- Zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi,
- Racjonalne gospodarowanie odpadami,
- Zachowanie różnorodności biologicznej, poprzez przywracanie/utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków,
- Adaptacja do zmian klimatu w zakresie zasobów przyrodniczych,
- Ochrona krajobrazu naturalnego i kulturowego,
- Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i zainteresowania środowiskiem przyrodniczym,
- Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym,
- Dookonanie systemu zarządzania kryzysowego,
- Monitoring obszarów zagrożonych występowaniem poważnych awarii.

Przedstawione w dokumencie cele i kierunki działań w zakresie poszczególnych obszarów interwencji zostały wyznaczone na podstawie zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych obszarów interwencji wskazanych w analizie SWOT. Ponadto są one wynikiem potrzeb, jakie zaistniały w środowisku regionu i całej Polsce na przestrzeni ostatnich lat. Wskazane w programie ochrony środowiska cele i kierunki, a także konkretne zamierzenia inwestycyjne im przypisane są spójne, zarówno z krajowymi, jak i wojewódzkimi programami, strategiami i planami w zakresie ochrony środowiska. Odzwierciedlają obecne trendy w zakresie jego ochrony, które przyczynią się także do realizacji polityk krajowych.

Planowane efekty Programu będą związane z poprawą jakości środowiska i jakości życia mieszkańców.

Zadania inwestycyjne planowane w ramach Programu wpłyną pozytywnie lub neutralnie na środowisko, natomiast biorąc pod uwagę ludność jako element środowiska stwierdza się, że wszystkie cele i zadania w dużym stopniu wpłyną pozytywnie na ludzi.

Mając na uwadze powyższe trudno wskazywać rozwiązania alternatywne. Program jest autorską koncepcją ograniczenia negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko naturalne, dążenia do sukcesywnej poprawy stanu środowiska w powiecie łomżyńskim, racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska. Jest to koncepcja spójna i całościowa, której poszczególne elementy łączą się ściśle z innymi, pozwalając osiągnąć oczekiwany efekt. Poszukiwanie rozwiązań alternatywnych byłoby kwestionowaniem całej, kompleksowej wizji.

Wobec powyższego o rozwiązaniach alternatywnych nie można mówić w kontekście ogólnej koncepcji ochrony środowiska Powiatu Łomżyńskiego, ale jedynie w kontekście alternatywnych rozwiązań, pojawiających się w późniejszym etapie wdrażania Programu, takich jak:

- zmiana lokalizacji planowanych inwestycji,
- zmiana kolejności działań wynikająca z nakładania się prac czy też z zachwiania harmonogramu robót lub też inne czynniki, które w chwili obecnej trudno określić,
- inna koncepcja dla zagospodarowania terenów zielonych i nieużytków,
- wybór innych, bardziej ekologicznych rozwiązań technicznych, materiałów budowlanych.

Podstawowym problemem w dokonanej ocenie oddziaływania analizowanego dokumentu był stosunkowo duży poziom ogólności analizowanego dokumentu, w szczególności jeśli chodzi o cele, kierunki działań oraz opis zadań. Jednak należy dodać, iż brak szczegółowości jest dość typową cechą tego typu opracowań.

Ogólny charakter zapisów, zwłaszcza dotyczących zadań umożliwił w niektórych przypadkach tylko pobieżną prognozę możliwych oddziaływań. Proponowane do realizacji zadania w ramach Programu

mają pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia zarówno z formalnego, jak i ekologicznego punktu widzenia. Ponadto, jak wyżej wspomniano, dokumenty te mają charakter strategiczny, na wysokim stopniu ogólności, w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań w tym napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy. Skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy np. budowie nowych dróg, należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. W przypadku wszystkich przedsięwzięć, rozwiązania alternatywne, winny być przeanalizowane na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 03 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko rozwiązania alternatywne do proponowanych w Programie mogą obejmować alternatywne: lokalizacje przedsięwzięcia, przebiegi szlaków w przypadku inwestycji drogowych, rozwiązania technologiczne lub konstrukcyjne przedsięwzięć, różne skale i rozmiary inwestycji, harmonogramy lub organizacje prac budowlanych, metody budowy, sposoby likwidacji przedsięwzięć oraz alternatywne procesy. Zgodnie z opinią Komisji Europejskiej warianty alternatywne odnoszą się wyłącznie do projektowanych przedsięwzięć, które ze swojej strony mogą być wariantowane w wyżej wymieniony sposób. Dokumenty strategiczne, o dużym stopniu ogólności nie mogą i nie powinny podlegać tak dalece idącemu wariantowaniu. Nie powinno się też poddawać ocenie wariantów tych inwestycji, dla których nie zidentyfikowano negatywnych oddziaływań.

III. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Do opracowanego „Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030” przeprowadzona została strategiczna ocena oddziaływania na środowisko, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w ramach której sporządzona została *Prognoza oddziaływania na środowisko*. Realizacja przedmiotowego *Programu* powinna przyczynić się do poprawy istniejącego stanu środowiska. Niemniej jednak niektóre z zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć mogą lokalnie oddziaływać na środowisko. Podstawowym celem sporządzania Prognozy było wskazanie potencjalnych skutków realizacji ustaleń *Programu* na środowisko i mieszkańców. Ze względu na znaczny stopień ogólności sformułowań w zakresie celów i kierunków interwencji, zadań zawartych w dokumencie, możliwe było dokonanie ogólnej ich oceny.

W związku z tym szczegółowa analiza wpływu poszczególnych inwestycji zostanie przeprowadzona w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych przedsięwzięć na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Szeroki zakres działań określony w Programie sprawia, że przewidywane działania mogą mieć różnorodny charakter – od pozytywnych, przez neutralne, po negatywne. Jednakże potencjalnie negatywne oddziaływania będą miały jedynie charakter lokalny zwłaszcza na etapie budowy, a przy zastosowaniu działań minimalizujących będą pozostawać bez większego znaczenia dla ogólnego stanu środowiska. Analiza i ocena celów oraz kierunków interwencji, i zadań określonych w *Programie* nie wykazała możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, w takim stopniu, aby mogło nastąpić wyraźne, trwałe pogorszenie stanu któregośkolwiek z komponentów środowiska, a w tym różnorodności biologicznej, obszarów objętych krajowymi formami ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000.

IV. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko właściwymi organami w sprawach opiniowania w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko są:

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku,

- Podlaski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Białymstoku.

Pismem z dnia 23.07.2020 r. znak: ROŚB.602.1.2020 Starosta Powiatu Łomżyńskiego wystąpił do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej dla projektu dokumentu: „Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030”. W odpowiedzi Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku, Wydział Spraw Terenowych II w Łomży, pismem z dnia 30.07.2020 r., znak: WSTII.411.9.2020.MM (data wpływu do tut. urzędu 31.07.2020 r.), uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko i stwierdził, że ma być on zgodny z art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3, przy zachowaniu warunków, o których mowa w art. 52. ust. 1 i 2 ustawy OOS.

Pismem z dnia 25.08.2020 r. znak: ROŚB.602.1.2020 Starosta Powiatu Łomżyńskiego wystąpił do Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla „Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030”.

W odpowiedzi Podlaski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Białymstoku pismem znak: NZ.0523.27.2020 z dnia 27.08.2020 r. uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030”, określony w art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływania na zdrowie i życie ludzi, przede wszystkim:

- inwestycji z zakresu rozbudowy i przebudowy dróg - pod kątem narażenia na oddziaływanie hałasu, wibracji i poziomów niektórych substancji w powietrzu;
- budowy ujęcia wody Wizna II - pod kątem lokalizacji przedmiotowej inwestycji w sposób uniemożliwiający ewentualny negatywny wpływ innych przedsięwzięć na jakość pozyskiwanej wody oraz wyznaczenia strefy ochrony bezpośredniej tego ujęcia.

Pismem z dnia 26.10.2020 r. znak: ROŚB.602.1.2020 Starosta Powiatu Łomżyńskiego wystąpił z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o zaopiniowanie projektu „Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030”.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku, pismem z dnia 19.11.2020 r. (znak pisma: WPN.410.2.2.2020.ML) zaopiniował pozytywnie „Program Ochrony Środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w zakresie swoich kompetencji.

Pomimo pozytywnej opinii RDOŚ w Białymstoku wskazał na konieczność korekty przesłanej dokumentacji, tj. projektu Programu oraz prognozy, w poniższym zakresie:

1. zaktualizowanie w projekcie POŚ oraz w prognozie podstawy prawnej ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.) oraz ustawy o udostępnianiu... (Dz.U. 2020 poz. 283 ze zm.),
2. zweryfikowanie i skorygowanie w projekcie POŚ oraz w prognozie powierzchni obszarów: Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków PLB 200006 Ostoja Biebrzańska i Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk PLH 200008 Dolina Biebrzy,
3. przeanalizowanie w projekcie POŚ oraz prognozy pod kątem właściwego nazewnictwa obszarów i wprowadzenie korekty: Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków oraz Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk,
4. w projekcie POŚ oraz w prognozie należy ustalić, czy Obszar Specjalny Ochrony Ptaków Natura 2000 – PLB200008 Przełomowa Dolina Narwi leży jedynie terenie wymienionych gmin. Wg CRFOP leży również na terenie gminy Łomża (miejska),
5. na str. 3 prognozy należy dopisać o jaką ustawę chodzi - o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2020 poz. 283 ze zm.),
6. na str. 4 prognozy należy dopisać dodatkowe wymagania, tj. datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora,
7. na str. 137 prognozy należy zaktualizować postawę prawną ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.),

8. na str. 138 prognozy dodać słowo „ust.” oraz rozważyć potrzebę dodania również pkt 8 - „niszczenia, usuwania lub uszkodzania gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień” skoro wyżej jest mowa o zimowiskach;
9. na str. 177 prognozy należy podać całą nazwę: „przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce”;

Powyższe uwagi zostały przeanalizowane i uwzględnione w Programie. Odnosząc się do uwagi na temat Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 – PLB200008 Przełomowa Dolina Narwi i jego położenia również na terenie gminy Łomża (miejska), autorzy uznali ją za bezzasadną. Gmina miejska Łomża stanowi powiat grodzki i nie leży na terenie powiatu łomżyńskiego, a tylko powiatu ziemskiego dotyczą opiniowane dokumenty.

Pismem z dnia 28.10.2020 r. znak: ROŚB.602.1.2020 Starosta Powiatu Łomżyńskiego wystąpił z wnioskiem do Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku o zaopiniowanie projektu „Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030”.

Podlaski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Białymstoku opinią z dnia 30.10.2020 r. (pismo znak: NZ.0523.36.2020) pozytywnie zaopiniował „Program Ochrony Środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

V. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski (zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy OOŚ) oraz uzasadnienie (zgodnie z art. 42 ust. 2 ustawy OOŚ), zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w opiniowaniu „Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030”.

W dniu 28.10.2020 r. zostało wydane przez Starostę Powiatu Łomżyńskiego obwieszczenie o konsultacjach społecznych, podające do publicznej wiadomości informację o możliwości zapoznania się z projektem „Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030”.

Uwagi i wnioski można było składać w terminie 21 dni w jednej z następujących form:

- w formie pisemnej na adres: Starostwo Powiatowe w Łomży, ul. Szosa Zambrowska 1/27, 18-400 Łomża,
- ustnie do protokołu,
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres e-mail: starostwo@powiatlomzynski.pl bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 roku o podpisie elektronicznym.

Informacja o konsultacjach społecznych została zamieszczona:

- w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: <http://powiatlomzynski.pl/bip/index.php?wiad=8767>,
- na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa Powiatowego w Łomży, ul. Szosa Zambrowska 1/27, 18-400 Łomża,
- W prasie lokalnej: Gazeta Bezcenna, wydanie z dnia z 29.10.2020 r.

W trakcie konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski od społeczeństwa, do projektu „Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030”.

Ponadto zgodnie z art. 17 ust.2 pkt. 2 ustawy z dnia 2 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska pismem z dnia 28.10.2020 r. znak: ROŚB.602.1.2020 Starosta Powiatu Łomżyńskiego wystąpił z wnioskiem do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku o opinię Zarządu Województwa Podlaskiego w sprawie projektu „Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030”. Zarząd Województwa Podlaskiego pismem z dnia 12 listopada 2020 r. znak: DOPS-II.700.2.2020 przedstawił uwagi do przedłożonego projektu dokumentu:

1. Należy przeredagować zapisy rozdziału 4.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów. Odpady komunalne. W związku ze zniesieniem regionalizacji w gospodarce odpadami i zastąpieniem instalacji RIPOK instalacjami komunalnymi.
2. W miejscu podania podstawy prawnej tworzonego dokumentu proszę o poprawienie dziennika ustaw na aktualny.

Powyższe uwagi zostały przeanalizowane i uwzględnione w Programie, po czym poprawiony projekt dokumentu został ponownie pismem z dnia 17.11.2020 r. znak ROŚB.602.1.2020 przedłożony do zaopiniowania Zarządowi Województwa Podlaskiego.

Pismem z dnia 03.12.2020 r. znak DOS-II.700.2.2020 (data wpływu do tut. urzędu 04.12.2020 r.), Zarząd Województwa Podlaskiego poinformował, iż na posiedzeniu w dniu 3 grudnia 2020 r. pozytywnie zaopiniował projekt „Programu Ochrony Środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030”. W załączeniu przesłano Uchwałę nr 167/2788/2020 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 3 grudnia 2020 r. w sprawie zaopiniowania projektu „Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030”.

VI. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Nie przeprowadzono postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko. Realizacja celów określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030”, nie będzie oddziaływać transgranicznie w rozumieniu art. 104 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

VII. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

„Program Ochrony Środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030” w pełni uwzględnia propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień Programu określonych w Prognozie oddziaływania na środowisko.

Proces wdrażania Programu wymaga kontroli i odpowiedniego monitoringu wdrażanej polityki, którego najważniejszym elementem jest ocena realizacji zadań z punktu widzenia osiągania założonych celów. W związku z tym, co cztery lata ocenie będzie podlegał postęp Programu, w wyniku którego sporządzana będzie aktualizacja Programu ochrony środowiska dla powiatu łomżyńskiego. W celu stałej kontroli, co 2 lata Zarząd Powiatu będzie ocenił stopień wykonania Programu, po którym sporządzony będzie każdorazowo Raport z realizacji powiatowego Programu ochrony środowiska. W celu ułatwienia oceny realizacji Programu zaproponowane zostały wskaźniki monitorowania.

Tab. 1. Wskaźniki monitorowania Programu ochrony środowiska

Obszar interwencji	Wskaźniki monitorowania stanu środowiska	Jednostka miary	Źródło informacji o wskaźniku	Wartość bazowa (2019 r.)	Wartość docelowa
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	GUS	23 287	Poniżej 23 287
	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	GUS	9	Poniżej 9

Obszar interwencji	Wskaźniki monitorowania stanu środowiska	Jednostka miary	Źródło informacji o wskaźniku	Wartość bazowa (2019 r.)	Wartość docelowa
Zagrożenia hałasem	Długość dróg o nawierzchni twardej ulepszonej (drogi gminne i powiatowe razem)	km	GUS	689,4 (wartość z 2018 roku ze względu na brak danych)	Powyżej 689,4
Pola elektromagnetyczne	Punkty w których zaobserwowano przekroczenia wartości dopuszczalnych	szt.	WIOŚ	0	0
Gospodarowanie wodami	Udział JCW o dobrym stanie	%	WIOŚ	0	Powyżej 0
	Udział JCW o stanie chemicznym dobrym	%	WIOŚ	0	Powyżej 0
Gospodarka wodno-ściekowa	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej ogółem	dam ³	WIOŚ, GUS	3 963,7	Poniżej 3 963,7
	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	WIOŚ, GUS	26,4	Poniżej 26,4
	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków	%	WIOŚ, GUS	21,2	Powyżej 21,2
	Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM	osoba	WIOŚ, GUS	6916	Powyżej 6916
	Długość sieci kanalizacyjnej	km	WIOŚ, GUS	89,0 (wartość z 2018 roku ze względu na brak danych)	Powyżej 89,0
	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	WIOŚ, GUS	920,3 (wartość z 2018 roku ze względu na brak danych)	Powyżej 920,3
Zasoby geologiczne	Liczba eksploatowanych złóż kopalin	szt.	PIG	22	22
Gleby	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych w ciągu roku	ha	Dane własne JST	0,57	Powyżej 0,57
	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji	ha	Dane własne JST	174,51	Poniżej 174,51
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Odpady komunalne zebrane selektywnie w ciągu roku	Mg	GUS	2310,34	Powyżej 2310,34
	Odpady komunalne zebrane w ciągu roku	Mg	GUS	11643	Powyżej 11643
Zasoby przyrodnicze	Poziom lesistości	%	GUS	22,8	Powyżej 22,8
	Powierzchnia lasów	ha	GUS	30941,11	Powyżej 30941,11
	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej ogółem	ha	GUS	7,22	Powyżej 7,22

Obszar interwencji	Wskaźniki monitorowania stanu środowiska	Jednostka miary	Źródło informacji o wskaźniku	Wartość bazowa (2019 r.)	Wartość docelowa
	Powierzchnia obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione ogółem	ha	GUS	35204,63	Powyżej 35204,63
	Powierzchnia gruntów zalesionych	ha	GUS	0,78	Powyżej 0,78
Zagrożenia poważnymi awariami	Liczba wystąpienia przypadków poważnych awarii	szt.	WIOŚ	0	0

„Program Ochrony Środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2021 – 2030” został uchwalony na sesji Rady Powiatu Łomżyńskiego w dniu 30 grudnia 2020 r. uchwałą nr XXI/127/2020.